

ТУРУГУРДУН УЛУУ ОКТЯБРЬСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕВОЛЮЦИЯ 55 СЫЛА ТУОЛУУТА!

БАРЫ ДӨЙДУЛАР ПРОЛЕТАРИЯДАРА, ХОЛБОУНУ

САНА ОЛОХ

СССР ЧУРАПЧЫ ОРОУОНУЛААҔЫ КОМИТЕТЫН УООНА ҮЛЭННТТЕР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОУОН НААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

1931 сыл алтынны
15 күнүттөн тахсар

№133-134 (4215)

1972 сыл. Сэттинки 7 күнү
ОПТУОРУННУК

Сыаната
2 харчы

Бырааһынныгынан,

КҮНДҮ

табаарыстар!

УЛУУ ОКТЯБРЬ 55 СЫЛА

Советскай норуот Улуу Октябрьскай революция арийбыт аан дейдуку революциянын уларытан тутуу эпохатыгар өлөр-бута 55 сылын туолла. Улуу Октябрьскай революция кыйылыта —бу Советскай Союз, параднай демократия дейдуларын уонна бүтүүн прогрессивнай ийи аймах үөрүүлээх бырааһынныгыта.

Рабочай кылаас, бааһынай аймах уонна советскай интеллигенция, бийиги дейдубут бары үлэһиттарын үйэ агарыттан ордук бириэһилээх охсуһууларын уонна хорсун үлэлэрин, ССНП теоретическай уонна практическай үлэтин сүрүн түмүгүнэн ССРС-из сайдыылаах социалистическай обществоны тутуу буолар.

Ааспыт 55 сылаар усталарыгар бийиги модун Ийэ дейдубут ийи аймах генийэ В. И. Ленин тэрийбит Коммунистическай партиятын муударай салаататынан экономика уонна култура өттүнэн хаалыттан историческай прогресс саамай бастык кирби-лэригэр баарабай ыстаныыны оморбут үрдүн сайдыылаах аан дейдуга бастагы социалистическай государство буола нубулуйда. Ити советскай норуот улуу хорсун быһыыта, барыны бары кыайар марксизм-ленинизм, Октябрь идеяларын нүүстэрин уонна олоххо дьобурдаахтарын чабылхай көстүүтэ.

Октябрь 55 сыла туолуутугар советскай норуот коммунизмы кизиг далааһыннаахтык тутуу кэмигэр нүүрээһинээхтик үлэнир. Экономика иннин дизин хардылытыр. Норуот материалнай олоһо-дьаһага тулсар, кини културата үүнэр. Дойду модун күүһэ уонна кини обороналанар кыага бөсөргүүр. Советскай Союз дэгиттэр сайдыбыт индустриллаах, механизацияланымт бөдөн тыа хаһаайыстыбалаах дейду буолла.

Октябрь идеяларын олоххо киллэрэн Советскай Союз аан дейдуга бөдө эйэ, норуоттар тулхадыбат добордохууларга туру гуралларын иһин, эркин нутта-лын суох өгөрөр иһин охсуһуу инники күнүгэр иһэр.

Улуу Октябрь Советскай Союз бары норуоттарын социальнай, экономическай, политическай олохторун төрдүттэн уларыта тутта. Ол чабылхай туоһутунан революция иннинэ кыһалбалаах, тинимэт-түгөһүмэт олоххо олорбут бийиги Сахабыт республикатын үлэһиттарын билигин дьоллоох-уйгулаах олохторо буолар. Ленин орденнаах Саха сирэ Советскай

былаас сылларыгар сайдыыт промышленностоох, социалистическай тыа хаһаайыстыбалаах республикага нубулуйда.

Оройуон үлэһиттэрэ Улуу Октябрь 55 сылын ССНП XXIV съездин историческай уураактарынан өрө күүрдүүлэн турар пятiletка иһинэ юбилейнай сылын соруахтарын болдьоһун иннинэ толорор иһин күүрээһинээх үлэлэринэн кубаарана суох үүмүттэри ситистилэр.

Ынах суаһу уонна сылгы ахсаана биллэрдики эбиллинэ. Үүхү государствога атыылааһын эбин соруадагы киллэрэн турар былаана 98,7 бырыһыан туолла, 5243 тонна үүт туттарылынна. Государствога эти туттарыы былаана 70 бырыһыан туолла. Быйыл айылҕа күчүмэсэй усулуобуйаах дьылыгар оттоһун сыллаабы былаана 83,9 бырыһыан туолан оройуон республикага бино бастык көрдөрүүлэһинэ, тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ суоһу ыстыгынан көрдөрүүлээхтик тэрийэр иһин үрдүк эбэхтээхтэтибэ ылынан үлэлиилэр. Туорахтаах култура ыһыытын хас биридди гектарыттан ортоһунан 11,2 центнер үүнүү ылылына.

Оройуон нэһилиэнньэтин олохторун уйгута. култураларын таһыма, кинилэр «й-санаа өттүнэн интэлиинилэрэ сыллата үүнэр.

Оройуон бары үлэһиттэрэ пятiletка уонна кини иһинэ юбилейнай сылын сорууттарын болдьоһун иннинэ кыйыылаахтык толорор иһин ССРС тэрилинбэти 50 сылын иннинээһи трудоой вахтага кириэһэн, социалистическай кулалаһыыны кизиник тэнтэн өссө үрдүн таһаарылаахтын үлэлииргэ бигэ дьулуурдаахтар.

ТУРУГУРДУН УЛУУ ОКТЯБРЬСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕВОЛЮЦИЯ 55 СЫЛА ТУОЛУУТА!

Э.Лунарик худуоһунньук.

плаката.

«Московская правда» издательство.

ТУТ, ОКТЯБРЬ, ҮЛЭНЭН БЭЛЭХПИТИН!

«Сельхозтехника» отделе-нистыгар 10 ыйдаах түмүгүнэн өрөмүөннүүр мастерской (сэбидиссэйи солбуулааччы таб. Бугаев Н. Н.) валовой бордуюксийаттан ураты соруах бары көрүгүһүн толорон иһэр.

Коммунистическай үлэ коллективин аатын ылар иһин охсуһар автопарк коллектива быйыл 80000 солкуобайдаах харчыны киллэриэхтээриттан 77300 солкуобайдаагы киллэрэн турар, былааны болдьоһу ыраары-дан иннинэ—бу ый 20 күнүгэр толорорго кыагы үөскөтүнэр. Коллектив бу - сити-һиллэһиниттэр шифердэр коммунист Иванов Федор Николаевич, Местников Егор Петрович, Колесов Констан-тин Иннокентьевич, Сафар-галеев Зинур Исламович, о.д.а. өгөлөөхтөр.

Механизированнай өтөрөт (начальник таб. Посельский М. П., бригадирдэр гг. Давыдов К. А., Пермяков Н. А.) 10 ыйдаах былаа-нын 105 бырыһыан, 320000 солкуобайдаах сыллаабы бы-

лаантан 300000 солкуобай-даагы толордо. Коллектив сыллаабы соруадагы болдьоһу ый иннинэ—ахсынны 1 кү-нүгэр толорорго охсуһар. Ки-ни күүһүнэн 1137 гектар сир төрдүттэн туһеарылан онтоһулунна, 4000 гектар сиргэ минеральнай уоһурлуу киллэрилиннэ.

А. ШАДРИН.
х х х

10 ыйдаах түмүгүнэн оро-йуоннаагы лесопункт 78000 оннугар 85148 солкуобайдаах валовой бордуюксийыны өгөрдө, 62000 оннугар 67043 солкуобайдаах бордуюксийы-ны атымлаата.

Маньаха коллектив бас-тыгынарыттан өттүк маһы тыада сорутоупкалааһынга соруадагы 133 бырыһыан толорбут Баранов Леонид Алексеевич салайар жено-тун, таһыыга соруадагы 130 бырыһыан толорбут тракто-рист Макаров Петр Михай-ловичы, шофердар Неустроев Семен Михайловичы, Око-нешников Николай Егорови-чы у.о.д.а. ааттыахха сөп.

М. ЭВЕРСТОВ.

«МЕЖКОЛХОЗСТРОЙГА» элбэх национальностоох ССРС норуоттарын хас да представителлэрэ үлэһит-лэр. Киевтэн сылдаар М. В. Скатицкай биригэдирирдэх тутааччылар биригэдирирдэх 86 тыһыынча солкуобайдаах үлэни ытан сыллаабы бы-лаанын 10 ыйга толордо. Эрилик Эристин аатынан колхоз киһи бөһүөлөгөр Ди-рингэ 12 квартиралаах спе-циалистар олоор дьыла-рин көндөйө үчүгэй хаһыс-тыбалаахтык тутулунна. Бо-луотунньуктар Белогуб И. Г., Литвин В. Г. үрдүк таһа-арылаахтык үлэлээһинэр.

х х х

МАКАРОВ Егор Максимович салайааччылаах Сыланг орто оскуолатын тутуутугар үлэһит «Межколхозстрой» биригэдирирдэх юбилейнай сыл-га 50 тыһыынча солкуобай-даах тутар-монтажтыыр үлэни ытар былааннаадын 10 ый түмүгүнэн 84 тыһыын-ча солкуобайдаах үлэһит толордо.

Тутааччылар кэлэр сыл тохсунньу бастагы күдүгэр диэри өссө 20 тыһыынча солкуобайдаах үлэни ытан, сыллаабы былааннарын иһин бүк куоһарга соруктанан үлэлиилэр.

Бу күнүгэр 320 индустри-лээх оскуола котельнайы дьыэтин көндөйүн тутан бү-түрүлүлэр. Кырдыаас болуо-тунньук Дмитрий Федорович Никитин, эдэр болуотун-ньуктар Афанасий Аникитов, Николай Никитин үрдүк онорон таһаарылаахтык үлэлиилэр.

Биригэдирирдэх оскуоланы 1974—1975 сс. үөрэх дьылыгар үлэһит киллэрэр соруктаах.

Феофант СОФРОНОВ

ОКТОӨП

Үчүгэй, үөрүүлээх барыта
Октоөптөн төрүттээх-силистээх,
Үйэлээх дьылабыт дьылбата
Октоөбү кытары сибээстээх.

Үлэбит өркөннөөх кыйылыта
Октоөп чыһинан ааттанар.
Өй-санаа чарылхай айылыта
Октоөп аатыгар анаанар.

Уһанар, ширгийэр заводка,
Уулусса, куорат, дьыа бөрдигэр,
Үүнүүлээх, уйгулаах колхозка
«Октоөп» дьин үрдүк аат бэриллэр.

Октоөпкө, орогой сыдыайга
Таптал уоттара күлэллэр.
«Үйэлээх буоллун» дьин сыбаайба
Октоөп кун соруһан тэриллэр.

Үчүгэй, үөрүүлээх барыта
Октоөптөн төрүттээх-силистээх,
Үйэлээх дьылабыт дьылбата
Октоөбү кытары сибээстээх.

ҮЛЭБЭ КОММУНИСТИЧЕСКАЙДЫ СЫҢЫАН ХОЛОБУРУН КӨРДӨРӨР
СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ КУОТАЛАҢЫ БАСТЫҢНАРЫҒАР ХАЙБАЛ!

ССКП НК Ыгырыларыттан

СЫЙПАРАЛАР

УДННА

ЧАХЧЫЛАР

CANA CHIP®

[illegible]

● 1971 снм түмүндүн, 1974 снм кытта тапталган, промышленный бардыгуу-суда 267 кытта уюлган. Ошон 1975 жылда, 1979 снм кытта тапталган, республика промышленный бардыгуу-суда 4,6 кытта, азыктар-мергана бардыгуу 3,5 кытта уюлган. Ошон сарыар-дын 229 бардык промышлен-ный предприятие бар.

● Советский пролетариат Сала сирин пролетариат тарихтаары тазарь үрүхүрү сыгналаларын Иккелээс табылдуу Ленин орденнанин, Маршал куурас Уаа Кызма, Зинаида орденнанин, «Адынолоого» комбинат Октябрьский Революция орденнанин нагараадылларды кордорор.

[illegible]

Улуу Октябрийн сарлагдсан 65 жилийн Ардчилт Ардчилсан нийгэм хэлхэл Хадгалагчид бүртгэгдсэн болхотлохууд үзвэр-хэмжээгээ бэлтгэжээ. Нөгөөсөө. Ол бүртгэн үнэ үгүй салгалдиртар нэгж үнэтэй хүмүүстэй гүйцэтгэлт. Болхон бүртгэлдиртар нийг ардлагынтар шалгалтар соёлжилтискийн куугалдиртай үнэ хадгалагч үнэ гүйцэтгэлжилдиртартай тухайн болхон бүртгэлжилдиртартай үнэ хадгалагч нийг ардлагынтар шалгалтар нийгжилт.

Үүт замыгтар хамгийнхээ А. Г. Бузыкина, сторнайдаах. Улаан Сидын- М. Г. Титова салгайла- чидлаах Хорда шигит-комсомол сайд, А. Н. Есенофонтова стар майстаах Кырыс фермалара баг- тан иналэр. Биршадат-ман- нымыссыгтарын ортолорын үүтүн үүт ишии куоталааны көчөөх- түс тэрлээр. Ити түмүдөө үүт замын согулдын алара төдөр- бүт замымыссыгтар ишилээрэ түмүдтэ халдан ийэр. Инахтеи идылар бөөдүжүкүяа бөлөлөгчү ийэрбяттар ортолоруттан А. Т. Бузыкина, М. Г. Титова, алардэр С. М. Алексеева, А. Н. Гринс- рова уулд. илгтарын агулмах- ха сол. Иланмыссыгтар зөнн ийдалгы талайдык сугат ман-

КЫЛААБЫНАЙ СОРУК—КЫСТЫК

1811. тэмнэгчигчид айдарса үүг бол-
сон биднэ түүнээрхт мнхн өхсү-
лээдэг.

Ийинин П. П. Софрониз, Е.К. Овчинин курдук ишчиге-сөөбүнү төдөйтүү ишастардарына, Н. С. Андреев, М. Р. Софронен кур- дун көнүгү, тутуу үлөдэрин бас- тынышыры, Н. Н. Давыдов, А. К. Дукин курдук төдүү механиза- тордору, билигин дасаны хашык бадыраар : үлөттөн илнэрини арнарабат Е. Н. Михайлов, О. О. Алексеев, С.М. Платонов курдук ишчоннай тутуу ветерина- рия ааттарынан уюма произ- водствода активнайдык иштар, төдүү кууууна булар үгүс ах- салынаах ишчатар, билим- кам туттабаат.

Бийнлэгт нурдун дээгүүр
куваран усдуубуйалардах
сэлтэр бургасад өтөөбүч сэд-
лээрэ бэлэгийн 80-гай талта
бырийшлы толордо. Ообщейн
най суобута дороохой бэлэгий
бэлэмжэбин сезонугар Н. М.
Степанен саллар хэлэтүн, Д. К.
Лукин механизированай агар-
дах эиенозара куварань суох
үлээбичтара. Бийн барыта
360 гектарган туорахтаах куу-
туре хомуллан гектар ахсанган
өртөнүн 9,8 центера үүнүү
мэцилынэ. Эиниги шымата

аналн уурдлаубут сэмэ бунд-
ла иккн тогуд мрлстнм.

Саяхныг өртүүгэр сурааннаах өтүүмхэнэ, сүхүүг бийлэлт хмстата хүчүмүрүйдэрдээх бумару ирдэттэн бийлэлт. Ол үһүн сүһүн өртүүгүннэ кириэлтэн түүһүннэ үһүннэ түһсүрүгэ, хооруулуохха айылаах сир хэзэбэтын түбүгүг, эһин айылыгта бэлэһнээһиннэ элэхтөөх нэрийнэй тэриятэнэн, нэһиллэх Советын испэдохмулан биргээдэ советиннэ туһааннаах дьаһалару айылыгүгүттара. Кыстын хогшоору бэлэһнээһиннэ үлэ эрдэттэн саваалжыгта. Уруу Бүлэгэ 200 сүхүүгэ ангаа хотон үлэбэ ийрда. Кырыс ферматын хотонун муостатын, дөлбүртүүг араас бистал оромчуннария, күрүстүн-хаһаатын Ада дөйлүнү дөмүсүүү сэрин кыттымдаара, пенсионер А. А. Никитин бэйлэтин бара өттүннэ уурбүт-тулбүт курдун очхорон бирибигэ. Итү түмүгүг кыстыкка сөлгөбөх бирибигэнигүг кирибигэ.

Бийийн барьта 5 сүрэнэн — Улахан Сүхьмтэ, Горьазэ, Кырсска, Урун Күүлэ, Чолбоно кыстайбыт. Илэх сүүлүгэ от айымагына таһмын сүүлэ, лабыс-таһан уонна конбикормушун коонһуорбо өгөһүддэн сүтэллэ.

дэр. Игнийн тахилан убадана 10, улахан салгыга 5 центнер оту, 2-ийн центнер бурдугу үстүбүт. Билигн Кырыс, Уурьа фермаларыгар KB-200 көрмө-дэлэриниктэр үлээннэлэр. Отгон Улахан Салаам, Үрдү Күөл фермаларыгар көдүөдэлэриниктэ-ри бу күнүртөн үлэсэ киллэ-ринэхтинт. Кыстыгы төрөөнн-көөхтүк уонна сүтүгэ суох ту-руур иһин бары нандаллах дэ-һиллэр салгыга ылымдалаар, калхалтаахтар ортолорулар ий-тэр-бөдөтөр үлэ ылымдалар.

Республика бары колхозтарын, совхозтарын үлэһиттэрингэр Төмнө оройуонуу Герой Ф. Охлөндөв аатынан совхозун ыгырымынан ойвоо бийлэти оройуонмут колхозтарын уонна Сүбүрүүскай аатынан совхозун сүөһүтүн интэрини үлэһиттэра, специалистар кыстыгы бастыгынак тырһийгы эбэхэастаастыгыбы ыдымыныныт. Ити үрдэтиллибит сорук бийлэти барыбытын эбэххэ эбэхһинэстип. Бизэбит бэргэны төлөрөр иһин Хадаар бириэстэтин колхозтаахтара үөскүүр ыарахаттары туоратымыса, бэргэтин тутулуктаабы барытын өгөргөргө туох бэл күстэрин, сатабылларын уураарга собуутанан үлэһиттэр.

М. МАРТЯНОВ,
старший бригадир

КЭРЭ ВЭЛЭХ

Выйти. Имя дождьбук уланит-
тера. Хууу Октябрьский социа-
листический революция 35 сын
гулар оройдюх баралдигалы-
ны улаа-хаминка пара болх-
тардих каровдир.

Орбитушларга олоғу-дөлөтүн халачыйын комбинатын үзлөлтөрө бэрэлхивылык ичирлээрн 130 ахататытар инкресблэтээр. Дам 10 ийын тунгунун (комбинат директора Макаров В. А., партийнай тэрлэгт секретарь Нотоничева Е. П., ахтком председател Шеломов Н. С.) на ыкхивыкээр өгөнү оғоруу ыкхивык 101,6 ыкхивык тедер, 120-тыкхивык 400 солк. оғо оғонудунна. Олоғу үчүрөй

көрдөрүүнү атах татаалын өр-
нүүнүсүр сыяк 122, татаалы ти-
гэр сыяк 102,8, тикир өңдүк-
түр сыяктыра 118-1, стилдүү
сыяк 113 багырдым толорон
сигнетилар.

Былалын төлөрүүтә ушһа
Аһар төлөрүүтә инстанциялар
Архипова М. П., Попова В. П.,
Петерова Е. Ф., атах татаһын
тороуу хластордари Дьяковская
Е. И., Агаскова П. И., электро-
энергиялар Захаров А. К., Боя-
данов Ф. С., һәмүс ууһа Дыч-
ковский С. Д., етодор Неустроев
К. В. кырата суох кылааты
келдердиләр.

А. ГУЛЯЕВ,
комбинат экономика.

КОММУНИСТАР САЛАЙАР
ТЭРИЛТЭЛЭРИГЭР

Коммунальнэй предприятие-
лар уонна тунсаран оҕоруу оройуоннары комбинатна-рабо-
чайдара Улуу Октябрь бйраа-
һынныгытын үлэ сорох көрүнө-
рүгэр үчүгэй түмүктөрдөзү көр-
сөтлөр. Ол курдук көмүһүнөт
Анна Егоровна Постникова са-
лгылааччылаах оройуоннаагы
баанньык 10 мйдаах эбэһэ-
тистэбэтин сэтимины 1 күнүгэр
134,6 бырыһиан төлөрдө эбэтэр
сыллаагы соруларын 500 сол-
куэбэйиан аһарда.

Отгон ССБП чиданга, Сахл
сарин ихивс төрөөбүт дийдугу-
нан ладынар улуу нуучча не-

руготун представителя Рамса Прозорова Седумова сабагдасай-
дах гостиница дьобус коллек-
тива амна үчүгэй түмүктара с-
тайан ибэр. Киши сабагдасай-
чы апармааруттан гостиница-
газ-хазинае турута, бөрөдөк бил-
лэ түбүстэ. Бырааһыннымы
көрсө коллектив 10 ийдах со-
рудаһын: 125,3 бырынаан, өл-
бөтөр сымлаады былаанын 400
солкубайынан апара толордо.

Билигүн бу икки коллектив
1973 снл суотугар таваллалар,
И. ПОПОВ.
партийнай тэрилтэ се-
кретар.

СЫЛЛААҒЫ АҢАРЫЛЫННА

Бийлагта мөбелейгээх галга тутуу Чугачыгтаар, тутар-монтажтыр медамизировкалай к-оннатын раб-ойдара бейдэрч-инилкэрчэр үрдэтэлчигт аба-хэртэлчигтэб-ойн ылынч үл-онилчэр. Кинилэр с-аа утат-499 т-аинчича солкубайдаах тутар-монтажтыр үл-он ытар-салаанчарын алтынны 31 ку-үгэр 578 т-аинчича солкуба-тынч эб-отер 134 б-арынч-аардулар.

[illegible]

длах бэрэм талнахталхныгтан
уон ийга 51 талнахча сол
нуобайнаны талордубут.

Билгийн барьта үс бичигдэг үзэлнэр. Коммунистической үлэ Ударшта А. М. Неустров салал йар 9 шийгээх бичигдэгтэ 12 квартиралаах одорор дүнэн би- ралынныгыг корсо государ- ственная комиссияга «үчүтэй» саланга туттарда. Механизиро- ваннай колонна тутаачдырын бир бичигдэгтэ Хатгалыг 20 боксаллах гарабы чуластаах хүмэрэг үлэе шийгээрэг «о- руутилан үлэлиир. Рабочайдар бу гэхэй ситинилэрин Улуу Октябрь 35 саяа түөлөр бырал- лангыгар амыадлар.

М. ФИЛАТОВ,
тутуу механизированной ко-
лоннатын бухгалтерд.

Булт сонругар

КИЭНГ СИРИНЭН ТЭЛЭНИЙЭН

Ийн дайду буйр дэлхүүнээх санхүүгийн гол-
рууга—түүхээсээ сэгсгүүлэлдээхүүнд эрхүүн
бастыг буулхуттара нүүн дайх киза сарингн
гүлбийн элбэх кырынаастаах тиймгээх, ан-
дугараах эргилдэлээр.

Эд нүүдэл савхал чулуу булчуут. Андтай Чо-
лалар Бүтэйрй быраалынныгын көрсө 60 тик-
ки, 80 андаатары, үгүс кырынаагы булгаата.
Чини IV кыбарталлаары сурудабын аһара то-
ларар иһин быраалынныгын кэннэттэн бултуур
кырын эссө кэнэтигэ.

И. ЧИЧИГИНАРОВ

Сонхно Зытлынхтайн отогынхтайн надро
най буулута Коринн Газрил Мвангач—Октя
брьнай Революция эрдснн навалера. Нийн Со
матский Союз үйз агардаах юбилейн: ойнхгэр
хотуулахтын бултуурга сөрүктанан аслабат
бастын эрчимнэн түүлзэх сонрун күрзээр
ылдвар.

П. СЕДАЛИЩЕВ ФОТОУЗ.

Үрдүк уонна орто оскуолалар үлэхиттэрэ! Үөрэтти хаачыстыбатын бары өттүнэн үрдэтин, норуот хаһаайыстыбатыгар специалистары бэлэмнээһини тунсарын! Үүнэр көлүөнэни коммунистической өй-санаа тыыныгар, үөрэххэ уонна үлэҕэ үчүгэйдик сыһыаннаһарга иитин!

ССНП КК Ыгырыларытан

РЕСПУБЛИКАҒА ҮҮС МИЭСТЭ
Бидиги интервьюбурт

БНАКРИ ИНТЕРВЬОБУТ

[illegible]

Оскуодалары үөрөх сани дм-
дигар төлөрү бөлөмнө туран
норук үөрөзариини улаһ-ттар-
рин бүгүнү сорушутунан
куодалары барыларгар кэби-
жетнай үөрөтн систематигар
тилеру кириин, проблемнай үөрө-
тн элементтерин урукка дирин-
ник ииллерин, бөрнэлэр урук
көдүүүнү үрдэтин уонна үөрө-
көтчү уруктарынан эрэ тутуу-
рамнаака бөйөтө билин-көрүү
һин умсугуһун туран дьарыкта-
нарын ситһини буолар. Хас
бирдин учуутал педагогика, ме-
тодика сана ситһинилэрин утум-
наахтык үөрөтөтэ, ону олоххо
саталлаахтык туттуута эмчэ бир
сүрүн суолтааах. Кабинетнай
системанан үлэһэһин Ахма ор-
те оскуолатыгар бигэтик олоххо
һиарда. Оттон Чурапчы орт-
оскуолата үөрөтөр оборудова-
ниенан, прибордарынан баһи от-
тунан төлөрү халччылыһа.

Аны билгени билигүттөн үөрө-
нн билгени уонна үөрөтүн ил-
матын тосту тупсарды Кердонов.

—Үерэх санга дээднийг оскуолалары уонна өбө тэриитэлэрин бөлөмүнээһинигэ салс эрдэттэн оройуон оскуолаларын, өбө тэриитэлэрин коллективтар, норуот үөрэтиринтин бары үлэһиттэргэ социалистическай абырҕааһынныкыга ыһыанан үлэстэтиллэр. Ону толоруута ордуу үчүгэйдик өртө оскуолалартан Кытааннах (директор Е. П. Попов), Амма (директор — Д. К. Чечебутов), Чурапчы (директор Н. И. Дымчовская), арыс ыһааһыттан оскуолалартан Чурапчы (директор Г. Г. Кардашевская), Аладар (директор Н. М. Матвеев) оскуолаларын коллективтар үлэстэтиллэр. Оттон Ойуулуун, Мүгүдэй оскуолаларга састаах абырҕааһыннан бирэстэтиллэр дьайаан халччылытыаҕа, Хийэхсит, Арыылаах санга оскуолаларын түтүүгэ баҕаарыа тахсан үерэх санга дээднэ толору баҕаа сүөх көрсүбүттэргэ.

Үзүсталаар үлэлнр, олерор
узулуубуларын тусарымга
икер үлэлэр мытылынналар-
маньаха хаһайыстыбалартан
рылик Эристин аатынан кол-
оз уонна киин территориятыгар
азина сельсоветтар ураты им-

[illegible]

Бэйыл сайын Ира порут гэрэлиринин, урхуу оркуула-уонна научнай үүрэде-нистар үлэһиттерин проф-союзун обкомун лаазырыгар «Дружба» сыныааммыта. Ол көмө киип эдэриээ өлөдөр ураты бэлнэ, чардыхай уонна үөрүүлээх күнүваридиан хаа-лымада. Лаазырга сыныааммыт күнүвария туһунан киин ма-гизик ахтар: «Дружба» лаазыр Якутскай куорат табыгар Чо-чур-Мыраан диньыгар өлөх-сүйбүт. Чураппыттан төрдүү буолан сыныааммыппент, мин-лик кызта биһр кылааска үөрөнөр дуогуом Марианна Зо-ларова, эмне биһиги оскуола-быт V «б» кылаабын үөрэ-лээччитэ Коля Софронов уос-па Балтоготтон биһр кыыс-

Улуу Октябрь сиэннэрэ

Пионердар уонна оскуола оболоро! Советскай Ийэ дойдуну итинник таптаан, үчүгэйдик үөрэниг, үлэ дьобурун баһылаан! Ленин дьыалатын иһин, коммунизм иһин активнай охсуһааччылар буоларга бэлэмнэниг!

ССКП КК ыңырыларыттан

✱

БАСТЫҢМЫТ—ИРА МАССАЕВА

Ааларда 24 күн сыннам-
мыпты. 22 этэрэст бара,
бүһүн этэрэспит 13 нумар
дээх дэһэрэ. Этэрэст Советын
председателинан Икутскайтан
Марина Горохова, звеньевой-
ларынан эһэ Икутскайтан
Саша Усенько, Ааларда Хаа-
маттан Череской үөрөнөөччтэ
Муза Прудецкая талылаан
үлээлээбиттэрэ. Ааларда ха-
кун барыта расписанне би-
һиһытыннн барара. Оһо
ааларбыт күһүрбүһүннэн би-
һиһэ умкуллубат ойдоһуу
Лена өрүс үстүн тейлэходуһун
күүдэйдэһинимит, ааларбыт
Чолур-Мыраан үрдүгүр иттан
хаһтарастаһыммыт, тэллэй-
дэһинимит үөһнэ Икутскай
куоракка М. Ф. Габышев
атынан республикатылар
обууллуур-дүһүһүннүр неву-
сто музейыгар сыдыһыбыт
хаһларбыттара. Бааларта өр-
дүк-үрүтү көрөхөбүһүн
музейы көрүүбүт ил-
быта. Манна Ардаа Евронна
17—18 үйэлэрдээһи улуу
маастардарын бөртөөхэй хар-
тыһналарын саха нөрүбүгүн
билиһиннээх уола, бөдөн уч-
най М. Ф. Габышев бөйөтүн
үбүһүн атыһылаан мусуһ
эбит. Ону каһин өлөрүтүр тө-
рөөбүт көүсүтүтүр бэлэх хаһ-
ларбыттара.

дээрхтэй тохолох үүсгэн
домалзны! Ол да нинг са-
май солхо нинг затын бу му-
лейга нгэрбнүүтэр.

Нра 1972—73 снларлмаа
үөрәх дмлыгар бэстаны
чиннарн наар «4» зонна
«5» сманаларынап түмүктээ
та. Кылааска хаачыстыбада
үөрөнэр түөрт олоттон биир-
дестэрэ. Биин бэртээхэй хо-
һоон аадааччы, экиэ биир он-
нук үткүүһүт. Кылааны
өдөлөрө концерт көрдөрдөхтө-
рунэ биллэрээччи оруотун
сүрдөөх дьобурунук толорор.
Бийма күһүн Учуутал күнүн
бэрээһининьтар көрдөрбүт
көннөрдэригар кини добогто-
рун толорууларын бэрт үчү-
гөйдик салайбыта. «Диа, ча-
рыллытан туйан, көнүдэс бэр-
тээхэй биллэрээччи тахсы-
һа»,—диэн көрөөччүлэр хай-
слабыттара.

Ира Массалева бэйэтин би-
лиитин-коруутун кэпэтэрг
уруктан истибыттан эра
дуохуйбат. Ол иһин хас да
курулуоктарга сылдьар.
Улуу Октябрьскай социа-
листическай революция бипр
сиэнэ Ира Массалева дьэ итин-
ник утүө киһи, бастын пнө-
нөккө.

С. ЗВЕРСТОВ.

ПИОНЕРДАРГА ИСТИНГ МАХТАЛ

А. Е. Кулаковской лэтынни Чуралчы адис кылаастах оскулатын Сима Сергеев ахтынан пионерскай этэрээтин пионердара алтынны 30 күнүтэр 18 буолан кэлэн мин дыһа тас үлэтинтэр көмөлөстүлөр. Киинлэр маспан эрбээн, хайытан, сабааннаа биэрдинээр, муусун тийдинээр. Ити пионердар мэхэ иккис сядим не сүрэхтэринтэн көчөлөбүүлэрэ ыарыһах, ыарыһан үлэни кыйбат кийһаха улахан куус-көмө. Дьэ ити ийин, кыйа

халдгьстаах пионердарга уонна кинилэр уоранар VIII «б» кылаастарын салайааччыта Еводина Кириковна Софроновада истин махтадбын тирээбим.

А. ИВАНОВА.

Чурапчы ээлиинньэтин
апахтообу.

27 ТОННА ЛАБЫКТА

Арыылаах адыс кылаастаах оскуолатын коллектива (директор Макаров М. П.) быһылгы кыстык кытаанахтаарын учуоттаан илээн кэмнэрин совхозка эбик абылык хомуйуутугар анаатылар. Ол курдук оролор уонна учууталлар дьүккүөрдээх үлэтэрин түмүгэр 27 тонна аабыкта хомуйуулаан биригээдээ туттарылыһына. Бу от кэмчир, абылык кырылыччык кэмнэргэр үрдүк үүт ийик охчурууга улахан төһүү буолар.

Оболор итнн сөргө ыраа-
нырдым-чөбдигирдин үлэти-
сэр эмиз үгүс үлэни мытал-
ар. Сага тутуллубуг оркуо-
ла олбуорун бобун-сынын
транстаатылар.

Оскуолаларын музейн экспонатын күннэгэ хагатааллар. Манна билигин барыта 300-төн тахса араас көрүгнээх экспонат хомулан көрүүгэ туруорулунна.

Е. СЫРОМЯТНИКОВ.

Транспорт уонна сибээс үлэһиттэрэ!
Транспорт уонна сибээс, сүөлсөөлөрүн
сайыннарын уонна сакаардын! Норуот ха-
һааһыт баатын хаачыйыыны бары өттү-
нэн тупсарыҥ, советскэй дьоннор көрдө-
бүлэһин ордук үчүгэйдик толоруҥ!

СССР КК Ыгырылганынан

[illegible]

СИНДОРКА: К. Р. Монастырь.

B. BARANOVSKI

Бийиги редакциябытыгар оройуон үтүс нэһилдик
тэриттэн эмч үлэһиттэригэр истиг сүрэхтөн мах-
танар тыллаах суруктар элбэхтик киирэллэр. Кини-
лэр бастаан көмөнү онорбут эмч үлэһиттэрин, эм-
тэһит врачтарын, фельдшердарын, медсестраларын
Улуу Октябрь 55 сылынан истигник ээрдэлээн ту-
ран, кинилэргэ инчиктин бачуоттаах уонна түбүк-
төөх үлэлэригэр өссө ситиһинэлэри, үчүтэй доруубу-
һаны, түс олохторугар дылу-соргуну баһараллар.
Мантан аллара кинилэр суруктарыттан бачаа-
тныбыт.

—Массына сакхаланытыгар түбәнән улаханлык доргуйбутум, сотору сотору ойбун сүтәзарим, —диэн сурунар 16 сөз аста, Эрилик Эристийн астынан колхоз Чаклардаагы биригээлэтин чистаны Павел Николаевич Филиппов, —Онуоха тутта оройуоннаагы балыкчыга киллэрбиттэрэ. Эми үлэһиттэрэ бары амарахтык сыйманыспыттарэ, сүүрбүттэрэ-көппүттэрэ, көрбүттэрэ-истибиттэрэ, эмтэбиттэрэ. Билигин минн

дэр камалоруудын үүдэрэн, нолхоонд тахсан үзэлтнийн. Оч ийн эмн оро-
буоннаары холбохуул кы-
лаабынай прахыгэр Д. Т.
Брыскаевка, хирург Н. М.
Игнатьевка истин махтал-
бын тизэрдэбн.

Субуруускай затынан
совхоз рабочайа Степан
Львович Говоров, киши
күртана Бочуот Знала ор-
ден кавалера Вера Егоров-

на Платонова уонга ор-
лоро Настя, Гоша, Лена
эмт үлэһиттэригэр мах-
талларын тирдэргэ көр-
дөһөллөр. Азалара С. Л.
Говорова бөрбөһүгэ сого-
тун тоһушпугутар меде-
стра Е. А. Чичигинарова,
учуутал С. Н. Прокофьева,
шофер Н. В. Савина бис-
таны көмөнү оһорго
оройуоннаары балыһаа
кыларбиттара. Оттон ба-
лыһааа хируурдар К. Г.

Самсонов, Н.М. Игнатьев, врач М. Ф. Платонова ту та наадалаах бары дьа-
һаллары ылыбыттар. Ол
күннигтөн 40-ча хонук ба-
лыһыһара сытан эмтэнэн
үтүөрөн тахсыбыт. Вили-
гин производства ах-
саабакка үлөһүн-хамһы-
һылыһар.

М. Г. Поговаца мары-
нахтар махталларын тиз-
дэрбитигэр көрдөһөн: ха-

лыгач общественная кор
респондента Н. П. Федоро
суруйар. Мария Гаври
льевна Диринг участкова
баллыһатыгар медреса
нан 19 сыл үлэлэир. Тус
таах эбээһиниһитэр кы
һамчылаахтык сыһын
наһар, ыарыһахтар орто
лорутар диринг ыһака
былынан туһанар. Баллы
һага сыһааччылар киши
һатта уопсай тылы бу
лааччылар. Үөрөкөтө

түгжик көрсөткүччүлөр.
М.Г. Попова аярыбактар-
га ажарактык сыныпчы-
нар, кинилер бары аны-
тылыларыгар сөптөөк а-
нытты биэрэр. Ол үчүн
балыынада сытээтчылар
Мария Гаврильевна хаһы-
дунууруустубада көлөр
күгүн эндэпэкик билдир-
чилэр.

Урут ыраахтаабылаах
Россия савана кулунуу

суох хаайынан аатыр-
быт, суруга-бичигэ суох
Саха сириттэн Советскай
былаас сылларыгар меди-
цинскэй наука докторда-
ра, кандидаттара, үгүс ах-
сааннаах талааннаах эм-
читтэр үүммүтэриттэн
үөрэрин туһунаа Хонтодо
кэбиллээбиттэн Г. Н. Ти-
тов суруйар. Ол курдук
агардас биниги эройуон-
тан И. И. Мохначенский,
М. П. Федоров, Д. Т.
Брыскаев, Н. М. Игна-
тьев, Д. В. Павлов уо.д.а.
курдук хирурдар нигил-
лэн тахсыбыттарын ахтар.
Ону тэнэ кинилэр уустук,
мындыр үлэлэрин, ахса-
бах кыһамныыларын, ама-
рах сыһамнаарын туһунаа
үгүһү суруйар. Г. Н. Ти-
тов кинизхэвэ тус бөлөһүн-
гэр ыарахан күнүгэр ама-
рахтык сыһамнаһыыт,
диагноһун таба туруор-
бут, кыһамныылаахтык
көрөн-истэн эмтээбит эдэр
хирург Павлов Данил Ва-
сильевичка истиг махтап
тылларын этэр.

Махталынан туһанар дьон

Ивано-Франковской уобластэ.
Дзятинскі лесохомбінатка ото-
ну, тэглэйні, мурт хомуіер ой-
бас үләнән дзырыстана-лар. Хо-
нук ахсы манна тывмынчанан
антр натуральной утахтары,
тывнан тэглэйні астымылар.

Снимокка: Василина Сутричук
вика барар мушту кордеро.
ССТА фотехрониката.

Оройуон өргөмчийн үдэлгээтэрэ
СРС тэрүтэммитэ - 50 ылаан
туулуутун чинэстээхтик көрсөт,
тохусу пилитетка иллик, ылаан
ситилинээхтик түмүктүүр илэн
үлээлээ, каллидээ.

[illegible]

9388 тнх. солжуобайнаах тэ-
бээр аргнэринь билаанаа керүүлү-
бэтэ 9516,5 тнх. солжуобай-
даарыннь толоруудан аасныг
сэл тувааннаах кэиншөөдөр нэ-
биллэннээрэ 792,8 тнх. сол-

Тэтими ыһыктымыхха

куубайдаах тэблэр өрдүк атыы
ланна.

Төбөөр эргиринг бэлэмнэ тус
суутугар эргэвчн тэрийнхэ нан
нык сүрүн үзэлэр улахан оруул
данынлар:

Аты-эргэн тарилгэлэрттэн
атастаһын быһыматынан 240
гдһ. солкуобайдаах табаар
ыһыллан уонна оройуон иһи-
гэр, тас өттүгэр дьаарбантала-
һа, тийэ сыдһан атылза-
һыннары тэрийиһтэн 230 тдһ.
солкуобайдаах табаар атыллан-
на.

Мийдараайзын хэлэр тэбээр
хэлхгэр хэлбэр итгэнэ 46
хээгч төрхтөлэр конзолрун
хэлхгэр тахылына, атыланы
Бөөрхтээгч эргэн багаты-
гар тэбээр преходуахыг, г,
тийэн агадыга хөмө дону

урукку сыктардааар эрдэ нээ-
тыллыгыта. Ол курдун үс тогун
иикизини нэдиздэ кинрэм көмө
апофудуна.

Ити эрээри, бөлгөмнөр төбө да туолбуттарын иһин, сүрүч-төдөстөрбүт билигин дарааны туоратмалыыбакка илээлэр. Ил-күлүөннэ күнүгэ нэдьдйэр-то-озардарыгар быстарымалар, тах-саалар, маһаһымнар ер кэмнэ-сөбүлүн туруллар, эргээн куу-туратын тунсарымга үлэ ситэтэ-суох. Эргээн сана нымаларын олукхо киллэрингэ бытарардыбат. Хөлөбүр, 5 маһаһыны сачооб-сүжүвүһүнэ киллэригхтээхпи-тигэн иккиннэ эра киллэрдүбүт.

Ордук атахтыыр бөһүлүбү-дэн транспорт бөһүлүбүн бө-лөр. Системэ үрдүкүн грут 36-автоматинна бэр эбүт буолла-дына, ситисиннэ таһаарым ту-

мүгәр 29 автомашина халдбыт. Олорбут эргэринхэринэн үөһөн саппалас тэбэс сүөгүнэн пөһи- лэмнэнэ үүһэн иһэр аадыһым- үөн хааччыһымыг баһарар курдук кыаллыбат.

Материальный-технический ба-
ла хайа баяварар үлдэвч байна-
рар сүүлчлэх, Маныаха бйлыл
Чурагчы селъпотугар снл 100
мнлстэлэх остолбугей, интер-
нат-оскуола жадамына олохх,
кирер кыахтаншлар. Ону тэгэ
райпотребсоюз кытта шифтаах
Ленин аатынан колхоз бэйэни
күүнүшн Одылуунгис, Мында-
зайыга акки жадамыны тутан
бу дымл ийннн туһада киллэ-
рэр.

И. ПЕТРОВ,
райпотребсоюз бырабылман-
натын председател.

СОВЕТ ВЫДАВЫН ТУХУТАР

(Бүтүүтэ. Иннин 2 стр. көр).
 нан таб. Соколов Иван Ефимо-
 вич днэн 1921 сыллаахха Көк-
 четас анныгар үрүһүннэ үстү-
 рүтүүтэ Кыһыл Знамя ордены-
 нан нагараадаламмыт кибини
 алаабыттара. Кини 1922 сыл-
 лаахха Амма дэриэбинэтин иһин
 сөрүһгэ эмнэ нагараадаламмыта.
 Билиэҕи өтөрөөһүннэ 1922 сыл
 бос ыйыгар Нам сиритэр - үрүт
 бандыыттары үстүрүтүү кон-
 ниттөн илин күрээбит тойохтору
 экиирэтэн Уус-Алданнан Чу-
 ралчыга тинийбитэ. От ыйын 5
 күнүгэр умыйа тулар Чу-
 ралчыга киирбиппит. Үрүһүннэр
 уеттаан, хайыыга сытар кы-
 ымдары баалканын өлөртөөн
 баран, кутанан билиэһин кытта
 сэриилэспэҕэ күрээбиттэр этэ.
 Ону Алдан өрүһүн чутаһыгар
 днэри экиирэппиппит...»

тыгар Н. Я. Стрелъ эвэрэстип ба-
йынаннай комиссарын быһымты-
нан кыттыбыта, кыһылгармеец-
тары ой-санаа өттүнөн нитиыга
үгүс үлэни быһымыта. Онтон
Якутскайга обкомкоммакка үлэ-
лээн барар, кэлэн кыһыл-ар-
меедтары кытары собуруу төн-
нүбүтэ.

М. Г. Броничев олохун тийэх күүһүрүгэр дэри Саха сириг, аруулаан Чурапчыны кытары сибээһини быһаптара, «Социалистическая Якутия» хаһыаты сурутан аһара. Илдьэн Саха АССР 50 сылын тускубут юбилейыгар кэлэ сылдьар кыага сулууттан хомойоро. Чурапчыга кыныыт барг истин тылаах-өстөөх суруктарыттан биридэстэрэ бу баар:

«...Зннги албан эатгаах эдэр
бичаикытыгар эбэрээ! Зннги нэ-
рз сибзкнлдэгитигэр—эдэр лнэ»

нердараг үтүүтгэн-үтүүнү ба-
рынларбын тизрдинг. Бийиги
абиги ослуолаларгыт эдэр пио-
нердарын кытта ыраах да буол-
ларбыт «йбүтүнэн, дууһабыты-
нан, дыһалабытынан бииргэбит.
Ленин төрөөбүт нүнүн иннинэ
бийиэхэ телевизорунан «Нова
земля якутской» диэн иннэ
«көрдөрдүлэр анно чуралчылары-
мын көрдүбүт, Көрсүөххэ диэри!
Крочачевтар».

Михаил Григорьевич Сайма Саймыга биртэ сэргээснэ дэвүн задарыгтарын кылыта. Ог кылым омордугаа суруй, кылымга бачааттибит.

Даврентий Иванович Павлов
— Архангельский уезд. Виле-
тодский оройунун Селана са-
лманыста.

Лвонтий Грыгорьевыч Садовы
Хотугу Кыргызстан убалаланы
Пресковская оройбукуд Мана-

Исаак Прокопьевич Бриханов
Таджикистанской ССР, Кабракун
муорат, ИБСЛРС 50 сыла уу
дусса, 42/7.

Карл Нестерович Сопрыкин—
Алтайский гыраай. Новоалтай-
ский куорат. Луначарский уу-
дусса 24 №-ра.

М. Г. Кропачев Кызыл Сулуу орденнаан, алта медалынан, икки тогуз Саха АССР Бөрхөмүөй Советын Президиумун Бочуотунай грамотатынан ынаарыдалааһына. Кили Чурапчы орто оскулатын бочуотунай пионерынан таһыллыбыта, ИБСМС райкомун Бочуотун киинтэтигэр киллэриллибитэ. Угус эмэаалаах ахтыылара, суруктара оройуоннаады албан аат сулуубутар бааллар. Саха сиригэр граажданскай сэрии истэригэтин уорэтинга туттулуохтара.

Г. ЕФИМОВ,
революционер, бойбуу-
уунна үлөз албан зат ну-
луубун оройуоннааңы со-
ветын председатели.

Москвада
1 быраатынныктылдап

Субуруускай аатынан со-
хот 14 чулуу үлөһүтөрө
Улуу Остябрь бырааһынны-
гыл Ийэ дойду тэбэр сүрөдөр
Москва куоракка бырааһын-
ныктыктыгын дьолдончулар.

Кинилэр ортолорунар бы-
ылгы оттоонун үлэһитэр
республикатаагы муоталдыны
кыйымылаада Егоров Д. Д.,
бастыг үлэһитэр Попов
Е. Е., Оконешников В. С.,
Барашков П. Е., Сидоров В.Р.,
о.д.а. баалар.

Рабочайдар ССРС Норуу-
тун Хавзайыстыбатын Сиги-
ннилэрин Быыстапыатыгар
сылдьан дойду саагаттан-са-
га ситиһинилэрин кытта бил-
лэхтэрэ, бастыг оныгы үө-
рэтэн кэллэхтэрэ.

Союз Москвадабыг үл-
һитеро бары—ССРС төрүт-
төмнөгө 58 сылын туолар
обидейн корго ыгытлар
социалистический куотала-
чы кыйылылактара. Кини-
тер Октябрьской резолюция
бийигер Ленинград куоракка
эмнэ тийгөр бадалахтар.

Н. БАРАШКОВ,

СОЦИАЛИЗМ: эрэллээх хардылар

СОЦИАЛИЗМ ААН ДОЙДУ-ТААБЫ СИСТЕМАТА—ААН ДОЙДУ РАБОЧАЙ КЫЛАА-БЫН ИСТОРИЧЕСКАЯ НЫА-ИЙЫТА, АНТИИМПЕРИА-ЛИСТИЧЕСКАЯ ОХСУУУГА БЫЛААРЫЛААХ НУУС. ЭИЗ, ДЕМОНРАТИЯ, СО-ЦИАЛЬНАЯ ПРОГРЕСС ТИ-РЭБЭЗ САЙДА УОННА БӨ-БӨРГҮҮ ТҮРДҮН!

СССР КК Бичиргүүрлэрт-тан.

ГДР

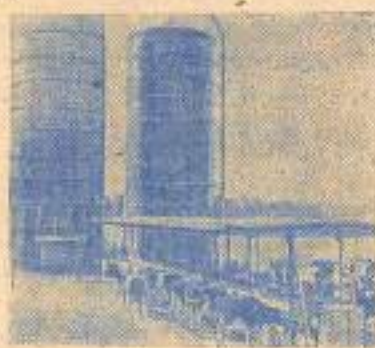
Бранденбург Гетрайденбург-народнай тэригтэтигэр ураты нүүстээх бүрдүү куураар установка үлэллэр. Кинини манна Советскай Союзтан адалаагара. Итинг дордотторун техникалар нөөц бүрдүүтү үүнэрэвччилэрт-гэр буулаагара долгуур өгөм үүнүүнү сүтүгэ суох холуулан млар уонна үчүгэй туруктаах кыстаттар пидары биэрэр. Бу установка өгөрөн тааарымта—чааска 50 тонна бүрдүү.

АДН—ССТА фотолара.

Бу синаас башылар Навань-тугайтар тым хаааһыстыбатын механизация институтун эксп-ериментальнай станциятын тер-раторытыгар тутулуубуттара. Башыа резервуардарыттан тран-спортирлар системаларыа кон-тунан аһымак сүөһү түрүр сир-тэр аналлаах лоткаларга биэр-тэр. Оһно автономизация эһия биэрэр. Сүөһүгэ аһымак та-патым уонна ууну биэрэн үлэл-рин манна сородох кини чөлүр-төр.

ЦАФ—ССТА фотолара.

ПОЛЬША

МОНГОЛИЯ

Монголын тыатын хаааһыстыбатын үлэллэртэ пидиет-кэ-соруудагартын толорууа үчүгэйдик үлэллэлэр.

Тым хаааһыстыбатын холбохунтарын уонна кыста-рын сүөһүнү интэриесчилэрин сыраллаах үлэлэрин түмүгэр Сэлитан дойдуга адыс мөлүгөн хэригэ мичат сүөһү баар буолар. Ордук үчүгэй түмүктэри Средне-Гобийскай адыс, Понгиснард адыс, Суха-Ваторскай адыс уонна Кебедж-кай адыс ситиһилэр. Дойду тыатын хаааһыстыба-ты бары үлэллэртэ ситиһилибит түмүктэринэн дон-дуй, сүөһүнү интэриесчилэрин уонна интэриесчилэрин бөр-дүүкүбүтэ өссө дэлэтиннэ болдомтолорун уураллар.

СНИМОВА: Центральнай адыс аймак Борнуур тэ-хэ-хэи биэрэр адыс сүөһүнү интэр форматтар.

ССТА—Монцаме фотолара.

СУРУТУУ БЫЛААНЫ АҔАРДЫЛАР

Е. А. Максимов сибээс Ди-рингиздэ отделениегыр 1962 сытан үлэллэр. Бастабы адыс-сылгыр почтаһыа, икки кэли сыла телеграфист-оператор. Кини быйыл күнүн начальнигы солбуйаачы Г. Г. Коркин уон-пуксага барбытыгар солбуйан ба-чаагы сурутууну салайан мытта-лар буолбута. «Союзпечать» ор-ганизация агентствонун началь-нига В. Н. Егоров мытта кэл-сипитэ-сүбэлэһитэ, быйыл оһу-байды ханнык корууһарга бол-домтогу уурар наадатын былаар-сыбыта уонна сурутууну мытар почтаһыанарга бэйэтэ эһи тү-с-сэ сүбэни-амагы биэрбитэ.

Быйыл отделение үлэллэн 17600 солк. суумалааха сана-дыл периодическай бачаагы сурутууну мытар былаан кэл-битэ. Ону толорорго биэрди поч-таһыанарынан түс-түсэ былаан тиэрдилибитэ уонна кинилэр үлэлэрин хааһытын «Кини-гэ-хонтуровалаан итиннэ сүбэлэ-һити наада буолбута. Дө ити үлэлэр барыта Евдоким Алексее-вич а сүбэтиһилибитэ. Сэт-тиннэ бастабы күнүбүтэ түмү-түн, 19860 солк. быйлаах ба-чаагы сурутуулан, былаан аҔары-лына. Былааны толорууга бары почтаһыанар үчүгэйдик үлэлэ-тилэр. Чакыр нэһилиэгэр су-рутууну почтаһыан Р. П. Данилов мытта. 3250 солк. былаан ба-риллибитэ 3396 солк. суумалаа-рынан толорулуна. Хайахсыйа

В. Н. Понсеев быйыл бастабы сылаан сурутууну мытар. Ол эрээри кини биэрдибит былааны толорууга дуулуурдаахтык үлэ-лэстэ. 3650 солк. сурутууну мытарын өһуугар 3968 солк. то-лордо. Хадаарга почтаһыан Е. Ф. Егоров быйыл даҕаны үчүсөйдик үлэлэстэ. Кини 2700 солк. бы-лаан тиэрдилибитан 3014 солк. суумалаах сурутууну мытта. Ма-даахсн улаастагар оһуулаах поч-таһыан П. П. Андреев 2483 солк. суумалаах сурутууну мытан былааны аҔара оһордо. Уорсага М. П. Кондратьев быйыл иккис сылаан сурутуу үлэлтэн толордо. Кини 2299 солк. суумалаах ба-чаагы сана дылытан ыла Уорса оһохтоохторугар тиэрдиэрэ. Оттон Дирин иһигэр бис өһө иһэтэ Х. К. Луковцева бэйэтин хаа-рыһылар 1436 солк. суумалаах бачаагы сурутууну мытта. Би-ринг оһуулаахтар үөрэнэччилэр ортолоругар быйыл сурутууну Х кылаас үөрэнэччигэ комсомолка Маша Коркина мытан, биэрди-бит. 200 солк. былааны 265 солк. толордо.

Оһон сибээс Дирингиздэ отде-ленияга хааар кэһиликтэрин оһохтоохторугар 19860 солк. 18 харчылаах периодическай бачаа-гы тиэрдиэрэ. Манна 1973 сыл тохсунуу 1 күнүттэн 292 эк-земпляр кини хааһытар, 2310 эк-земпляр сурунааллар кэлэн тарбалаахтара. Сурутуу сал-тан мытмалар.

С. ЗВЕРСТОВ.

ЭЙЭ ПРОГРАММАТЫН ОЛОХХО КИЛЛЭРЭН

Ан наада. Р. Никсон кэлэ сым-дытаа икки дойду сымнаа-һыларын быйыны тухарэ АХШ президега Советскай Со-юз аан бастабы официалык кы-дыттааһынынан буолар. Америна хааһыаттара итинэн си-баастаах сурунааларын курдук, ити сымны, чуолаан, Вашинг-тон билинни үсүлүбүдүра Со-ветскай Союзга суох ону аһа-кынни аахсыбааха өрө аан дой-дугаагы биэр да дьобуулаах про-блеманы быһаарыа кыаллы-байан билиннигин көрдөрөр.

Аан дойду общественнога Со-ветскай Союз уонна Холбох-тунах Штаттар байыаннай ула-рыта түсүгүнү тумхар туһунан туох кыалларын барытын өһ-рөргө уонна бары дойдуга су-переннай тэһиһилирини ыһа-хыларга хардарыта эбэрбэ-тэһиһилирини дирин аһыһынан көрүстэ. Аан дойду бачаагы бү-түтүү сыаналырынан, Москва-дагы кэпсэтиһилэр кэмнэригэр ситиһилибит АХШ уонна ССРС стратегическай сөбүлэһилэри-нэ хардахтаһыны туһунан сөбү-лэһи итинтэн ырата суох суо-стаах.

Бу күнүбүтэ сэттиннэ 21 кү-нүгэр Женевада советскай-а-мериканскай кэпсэтиһилэр са-та турдара аһыһыларын, ол сөбү-лэһини хардахтаһыан проблем-ларыгар өссө кини сөбүлэһилэ-ри ситиһиннэ тиэрдиэн туһунан иһитиниһилиннэ. Ону кытары биэр кэмгэ ханна уобаластарга, ол иһигэр аргин, провинция-ныста, наука уонна техника ула-астарыгар, ССРС итиннэ АХШ икки ардыларыгар биэрэ үлэ-лэһин сайдымытар улахан кыахтаах импульс биэрлиннэ.

Билинн дойдубутун кытары хардарыта барыстаах дыма-ла быйыл биэрэ үлэлэһин суолугар киириһилэригэр Америка хаа-һыаачылар Советскай Союз атын кэпсэтиһилэскай дойдуга, туох-хааннык иһини, Францианы кытары, дордотуу сымнааһы-ларга сайдымыларыгар ситиһилэр түмүктэрин аахсыбаттарыгар саарбаҕалааха сатамыат. ССРС КК Генеральнай секретара Л. И. Брежнев Францида официал-найдык маддыттаан баран, президент Ж. Помпиду кытары холбохтууах докууонна—ССРС уонна Франция икки ардылары-гар биэрэ үлэлэһин принцип-тэригэр илин баттаһыттан биэр

ска аста. Франко-советскай би-ригэ үлэлэһин сайдымта, ону-тэһэ итинтэн салтым, чуолаан, Советскай Союз—Арыа Герма-ния дуоһаагара түбэрэлини-тин ситиһилибит ССРС уонна ГФГ икки ардыларыгар сымнаа-һы бэрэдэктэһин Европа контин-ентигэр быйы-майгы чадагы-ринтигэр тиэрдиэр. Арыа Евро-па дойдуга билинн дойдубут уонна атын социалистическай го-сударстволар кылааһыт куттаах суох буолуутун итиннэ (ар-гэ үлэлэһин болпуростарыгар уон-сай Европаттарга сүбэ муһа-ры кыһыһылар уонна ол муһа-рыныгар туһунан этиһилэри-н практическай бөлөһүн сымна-һан сэттиннэ 22 күнүгэр Хель-синкигэ элбэх өрүттээх политич-ескай консультациялар сыра-лаамахтара.

Билинн Нью-Йоркка бара ту-рар ХИТ Генеральнай Ассамбле-ятын XXVII сессиятыгар ити та-ригэ чилиннэ-дойдулар пред-ставителлэре бары кэригэ Евро-пага быйы-майгы сайдымытын атын да континенттарга мокуу-р-дөөх проблемалар хайдах быһа-рыллыахтаахтарыгар холбоур ба-һылыттан ыйдылар. Итиннэ да-һытан эттэххэ, өскө Билиннэ Вое-

тонна арабтартан сокуоннаа суох илбэит сирдэригэн Нараяль сэринилэрин таһаарар туһунан ХИТ быһаарымытын толорортон Нараяль сорууулаахтык аккааст-танарын түмүгэр тыһааһын көм-дө мөһөөбөт абыт буолларын, кэли күнүбүтэ Вьетнамга Па-рижтаагы кэпсэтиһилэр хаа-һыаачыларга бэйэтигэр ыһымыт эбэрбэстэһилибитэ биэрэн американ-скай өрүт толорор буолларын уонна өһөн чөлүгэр түһэрэр туһунан сөбүлэһиннэ илин ба-тталарына, иһрээни тохтууругар өрөк кыһынара көһүпүлэр.

«Аан дойдугаагы сымнааһы-һылар сайдымалар кэли көм-кэ улам-улам илэ-бөдө Эйэ совет-скай программатыгар этиһилибит идеялар өрөгөйдөөһүннэрин ба-һыһынан баран иһэр»,—диэбитэ ХИТ Генеральнай Ассамблеятын сессиятын председателэ С. Третьяковский. Ити чакчы билинни уонна кэлэр көлүөнэлэр дыма-ларын күндүтүк санаачылары үөрдүбөт буолуон сатамыат.

А. КРАСИНОВ,
ССТА.

Хаһыат аныгы нүмэрэ сэт-тиннэ 11 күнүгэр таһар.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

БИЛГИ ААДЫРЫСЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор—9-13-95, отделлар—9-14-95, уонсай—9-15-95.

«Сага олох» («Новая жизнь») орган Чурапчинского райкома КПСС и рай-совета депутатов трудящихся Якутской АССР.